

Caravaggio i inni mistrzowie

Arcydzieła z kolekcji Roberta Longhiego

10 listopada 2021–10 lutego 2022

„Chłopiec gryziony przez jaszczurkę” pędzla Michelangela Merisiego, zwanego Caravaggiem, a także ponad czterdzieści płócien artystów z Włoch i Europy Północnej XVI i XVII w. po raz pierwszy w Polsce, w Zamku Królewskim w Warszawie. Niezwykłe dzieła będzie można podziwiać od 10 listopada na wystawie „Caravaggio i inni mistrzowie. Arcydzieła z kolekcji Roberta Longhiego”. Wśród prezentowanych obrazów znajdują się dzieła takich twórców jak m.in. Lorenzo Lotto, Battista del Moro, Domenico Fetti, Dirck van Baburen, Matthias Stomer czy Jusepe de Ribera.

Wystawa „Caravaggio i inni mistrzowie. Arcydzieła z kolekcji Roberta Longhiego” jest dostępna dla zwiedzających od 10 listopada 2021 r. do 10 lutego 2021 r. w godzinach otwarcia Zamku Królewskiego w Warszawie. Bilety do nabycia w kasach Zamku oraz online. Wystawy nie obejmuje akcja Darmowy Listopad.

Zamek Królewski w Warszawie przygotował ponadto bogaty program wykładów oraz różnorodnych zajęć związanych z ekspozycją m.in. zajęcia z edukatorami w przestrzeni wystawy, zwiedzanie z kuratorem, program edukacyjny dla szkół, kurs malarstwa i wiele innych ciekawych propozycji dla dzieci, dorosłych i rodzin z dziećmi.

Wystawie towarzyszył będzie naukowy katalog zawierający eseje i noty opracowane przez badaczy związanych z Fundacją Roberta Longhiego.

Szczegółowe informacje o dniach i godzinach otwarcia oraz programie towarzyszącym wystawie znajdują się na stronie internetowej Zamku <https://www.zamek-krolewski.pl/>

Caravaggio – Michelangelo Merisi

Michelangelo Merisi, lepiej znany pod przydomkiem Caravaggio, był nie tylko prekursorem baroku, ale także kimś, kto zmienił kierunek rozwoju sztuki ku nowoczesności. Po ponad czterech wiekach od owianej tajemnicą śmierci, nie przestaje fascynować. Każda wizyta jego obrazów poza granicami Włoch to wielkiej rangi wydarzenie kulturalne w kraju gospodarzy.

Caravaggio choć sam nie był święty, skrzydła swojego talentu najpełniej rozwinął na gruncie sztuki sakralnej. Morderca, awanturnik, niepokorna dusza, ale nade wszystko geniusz pędzla, twórca jednych z najwspanialszych dzieł malarskich w dziejach. Swoimi obrazami tyleż zachwycał, co oburzał siebie współczesnych, odważnie wykraczając poza schematy formalne i naruszając obyczajowe tabu.

Główne dzieło na wystawie

Dzieło Caravaggia, które będzie okazją podziwiać na wystawie w Zamku Królewskim w Warszawie, to *Chłopiec gryziony przez jaszczurkę*. Obraz datowany jest na lata 1596-1597, a więc reprezentuje rzymski, jeszcze młodzieńczy okres twórczości artysty. W tym czasie jego geniusz uwidacznia się już wyraźnie, ale styl znajduje się dopiero we wstępnej fazie krystalizacji.

Na płótnie widać młodego mężczyznę o dość androgynicznej aparycji. W momencie sięgania po owoce zostaje on ukąszony przez skrytego między nimi małego gada. Na twarzy chłopca maluje się niezwykła ekspresja bólu i zaskoczenia, a sama scena stwarza wiele możliwości symbolicznego odczytania. Najpowszechniejsze spośród nich odnoszą się do idei utraty niewinności, zderzenia młodzieńczej naiwności z twardą rzeczywistością, bolesnego uświadomienia sobie dwoistości świata, w którym przyjemność nieuchronnie okupiona jest cierpieniem.

Dzieła innych mistrzów

Oprócz obrazu Caravaggia, na wystawę złożony jest ponad czterdzieści obrazów autorstwa innych mistrzów włoskich i północnoeuropejskich. Prace takich malarzy jak m.in. Lorenzo Lotto (przedstawienia świętych) czy Battista del Moro (*Judyta z głową Holofernesa*) pokażą, jak z przedstawianiem głębokiego światłocienia radzili sobie malarze starsi od Caravaggia.

Największą grupę spośród eksponowanych dzieł stanowić będą prace tzw. caravaggionistów – artystów, na których styl zasadniczy wpływ miały rozwiązania artystyczne wypracowane przez geniusza z Mediolanu. Podziwiać będzie można powstałe na przestrzeni niemal całego XVII stulecia płótna pochodzących z różnych ośrodków włoskich mistrzów, jak m.in. Domenico Fetti (*Pokutująca Maria Magdalena*), Carlo Saraceni (*Znalezienie Mojżesza przez córki faraona* i *Judyta z głową Holofernesa*), Giovanni Battista Caracciolo (*Złożenie do grobu*), Mattia Preti (*Zuzanna i starcy*) czy Filippo di Liagno (*Nocny biwak w świetle księżyca*).

Mniej liczny, ale równie interesujący pod względem artystycznym jest zespół malowideł autorstwa odwołujących się do stylu Caravaggia artystów z krajów leżących na północ od Alp – Francji i Holandii. W grupie tej znajdują się obrazy m.in. Valentina de Boulogne (*Zaparcie się św. Piotra*), Dircka van Baburena (*Pojmanie Chrystusa*), Matthiasa Stomera (dwie sceny z historią Tobiasza) i Gerrita van Honthorsta (*Czytający mnich*).

Spuścizna Roberta Longhiego

Prezentowane dzieła pochodzą z kolekcji zgromadzonej przez Roberta Longhiego (1890-1970), włoskiego historyka sztuki, autora fundamentalnych opracowań na temat twórczości Caravaggia i kuratora wystaw jej poświęconych, jednego z najwybitniejszych

znawców tematu. Obecnie kolekcja jest własnością Fondazione di Studi di Storia dell'Arte Roberto Longhi (Fundacji Roberta Longhiego) z siedzibą we Florencji.

Civita Mostre e Musei

Współorganizatorem wystawy jest Civita Mostre e Musei – spółka działająca kreatywnie w sektorze kultury, od 30 lat będąca liderem w zakresie w promocji włoskiego dziedzictwa kulturowego, aktywna w wielu obszarach: od produkcji i organizacji wystaw przez usługi muzealne po projektowanie kultury.

Kurator wystawy: prof. Maria Cristina Bandera, Fundacja Roberta Longhiego (Fondazione di Studi di Storia dell'Arte Roberto Longhi)

Kuratorzy polskiej edycji wystawy: dr Artur Badach – kierownik Ośrodka Sztuki Zamku Królewskiego w Warszawie, Zuzanna Potocka-Szawerdo – kustosz Ośrodka Sztuki Zamku Królewskiego w Warszawie.

9 listopada o godzinie 11:00 zapraszamy na konferencję prasową poświęconą wystawie.

Szczegółowe informacje:

<https://www.zamek-krolewski.pl/>

Materiały dla prasy:

<https://www.zamek-krolewski.pl/dla-mediow/informacje/caravaggio-i-inni-mistrzowie.-arcydziela-z-kolekcji-roberta-longhiego>

Więcej materiałów fotograficznych i graficznych dostępnych na zamówienie, zapraszamy do współpracy redakcyjnej.

Zapraszamy do śledzenia naszych mediów społecznościowych z bieżącą ofertą!

<https://www.youtube.com/ZamekKrolewski>

<https://www.facebook.com/zamek.krolewski.warszawa>

https://twitter.com/Zamek_Krolewski

Kontakt dla mediów:

Paulina Szwed-Piestrzeniewicz

tel.: +48 22 35 55 346

Anna Śmigielska

tel.: +48 535 977 115

media@zamek-krolewski.waw.pl